

Наши поздравления!

Our Congratulations!

ВЧЕНИЙ І ОРГАНІЗАТОР (ДО 60-РІЧЧЯ МИКОЛИ ГЕОРГІЙОВИЧА ПРОДАНЧУКА)

Вельмишановний Миколо Георгієвичу!

06 грудня 2014 року Ви, ваша сім'я, друзі, колеги в усіх регіонах нашої країни і далеко за її межами, відмічають Ваш 60-річний ювілей, який, на наше глибоке переконання, цілком закономірно співпав з 50-річчям від дня заснування Всесоюзного НДІ гігієни і токсикології пестицидів і полімерних матеріалів Міністерства охорони здоров'я СРСР (в роки незалежності України — Інститут екогігієни і токсикології ім. Л.І. Медведя, нині — Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя Міністерства охорони здоров'я України), який Ви успішно очолюєте з 1997 року.

Ваш шлях вченого почався в стінах Чернівецького державного медичного інституту, який Ви з відзнакою закінчили в 1978 році і протягом 10 років вели науково-педагогічну

діяльність на кафедрі мікробіології. Уже в ці роки Вашу увагу привернула до себе важлива в загальнодержавному плані і недостатньо розроблена в теоретичному відношенні проблема гігієнічного нормування нових хімічних речовин і біологічних препаратів. Властивий Вам творчий ентузіазм і і проникнення в організаційні основи та технології гігієнічного нормування дозволили обґрунтувати, розробити і здійснити в 1988 р проект створення першого (і єдиного) на території колишнього СРСР науково-дослідного інституту токсикометрії. Накопичений досвід роботи на госпрозрахунковій основі приніс свої заслужені успішні плоди в ході трансформації інституту в Чернівецький НДІ медико-екологічних проблем МОЗ СРСР, а з 1992 р — МОЗ України.

Закономірним був Ваш переїзд в г. Київ, де Ви послідовно очолювали Український інститут соціальної гігієни та управління охороною здоров'я, Інститут здоров'я, а з 1997 р — Інститут екогігієни і токсикології ім. Л.І. Медведя. Інститут переживав тоді скрутні часи, пов'язані з економічними труднощами, зміною поколінь вчених і колективу, поступовим переходом науки на госпрозрахункові рейки тощо. У відновленні Інституту як провідної в системі МОЗ України науково-дослідної установи профілактичного напрямку значна частина Ваших зусиль, розуму, душі, життя.

Заснований ак. АМН СРСР Л.І. Медведем у 1964 р. Всесоюзний науково-дослідний інститут гігієни і токсикології пестицидів та полімерних матеріалів МОЗ СРСР, славнозвісний ВНИГИНТОКС, вже через кілька років свого існування став

авторитетним науково-дослідним центром, добре відомим на всіх континентах нашої планети, визнаним і співпрацюючим з ВООЗ, ФАО, МОП, багатьма іншими міжнародними організаціями. Науково-теоретичні та практичні розробки основоположників сільськогосподарської токсикології, Л.І. Медведя і Ю.С. Кагана, а також когорти талановитих енергійних молодих вчених, які виростили в стінах Інституту, стали етапними у гігієні і токсикології пестицидів. Була створена їх класифікація за ступенем токсичності і небезпеки, доведена необхідність вивчення у нових сполук, поряд з токсичними, також потенційної алергенної, мутагенної, канцерогенної дії, гонадо-, імуно- і ембріотоксичності. Проведені до цього часу науково значущі хіміко-аналітичні, біохімічні, генетичні, інші експериментальні токсикологічні дослідження, побудовані реалістичні математичні моделі (М.А. Клісенко, У.А. Кузьмінська, М.А. Пилинська, Л.М. Сасінович, Р.Є. Сова, Є.І. Спину). Було започатковано широкі комплексні моніторингові та епідеміологічні дослідження, оцінка якості харчових продуктів, які дали змогу оцінити реальну небезпеку пестицидів не тільки на індивідуальному, а й на популяційному рівні (Є.О. Антонович, А.Є. Подрушняк). Ці здобутки залишаються золотим фондом сучасної науки і практики гігієни і токсикології пестицидів.

Не можна не згадати про вагомий досягнення колективу Інституту у гігієні і токсикології полімерних матеріалів, починаючи з синтезу, виробництва смол, численних допоміжних матеріалів, експлуатації виробів, впливу полімерів, «хворого житла» на здоров'я людини і до проблеми полімерних відходів та забруднення ними природного довкілля. Результати наукових досліджень і творчих зусиль К.І. Станкевича, В.О. Шефтеля, В.В. Станкевича, Н.Є. Дишиневиц, Т.Ф. Харченко, Л.І. Порякіл стали вагомим внеском у молоду профілактичну дисципліну — гігієну і токсикологію полімерних матеріалів.

Люди і роки співпраці, дружба, радість спілкування, взаємопідтримка у скрутні часи – все це пов'язане з ВНИИГИНТОКСом. І ми щиро вдячні Вам, вельмишановний Миколо Георгієвичу, що ці традиції живуть і розвиваються у нашій сучасності. Багато з ідей і задумів Ваших попередників було втілено в життя. Було створено Наукове товариство токсикологів України, яке Ви успішно очолюєте на протязі багатьох років, започатковано видання журналу «Сучасні проблеми токсикології», створено Спеціалізовану раду для атестації токсикологів вищої кваліфікації з медичних та біологічних наук. Токсикологія в нашій країні живе й розвивається.

Важливо також відмітити Вашу чітку громадянську позицію, патріотизм, благодійну діяльність і багато інших добрих справ. Для багатьох колег, друзів, шанувальників Вашого державного розуму, творчого таланту, стійкого, наполегливого та невтомного характеру, тонкої та чутливої душі, вміння сприяти прекрасне не тільки в музиці, живопису та інших видах мистецтва, але й в усіх формах та проявах життя на нашій планеті.

Бажаємо Вам, дорогий Миколо Георгієвичу, міцного здоров'я, щастя та подальшої творчої наснаги.

*Редколегія і Наукова рада журналу «Актуальні проблеми транспортної медицини»,
Колектив Інституту медицини транспорту МОЗ України,
Південне відділення Наукового товариства токсикологів України*